

ÓLI JACOBSEN
olij@sosialurin.fo

Hans Joensen vildi ikki selja brennivín

tulkur, tá bretar vitjaðu. Hann varð sunnudags-skúlalærari í Ebenezer, sum var bygt í 1905. Hann plagdi eisini at halda møti saman við Dollanum, sum okkara lesarar kenna væl. Teir vóru í hvussu er saman á Viðareiði.

Vildi ikki selja brennivín

Í handlinum hjá pápanum var, sum vanligt var tá, søla av brennivíni. Hetta vildi Hans ikki vera við til, tí tað stríddi ímóti andaligu sannføring hansara. Hann fór tískil eina tíð at arbeiða í handlinum hjá Godtfred Heinesen í Miðvági, sum eisini var trúgvandi maður. Hetta var eitt stórt stig at taka, og hevur hetta neyvan hóvað pápanum, sum hevði sent sonin í handilsleeru og væntað, at hann fór at arbeiða hjá sær.

Í 1889 byrjaði Hans handil fyri seg sjálván. Fyrst var tað í smáum við bert 10 fermetrum. Hann flutti í 1894 til størri holi Undir Glaðsheggi, har hann hevði 50 fermetur.

Reyni, áðrenn hann byrjaði fyri seg sjálván. Jens búði eisini hjá Hans Joensen, meðan hann arbeiðdi har.

Hans Joensen var kendur sum ein reiðiligur og álítandi handilsmaður. Handilin mentist støðugt, soleiðis at øll í Føroyum komu at kenna handilin hjá Hans Joensen. Handilin arbeiðdi seg upp, so hann gjørdist størstiklædnahandil í landinum. Frá byrjanini setti Hans sær fyrri at selja góðar vørur til lægst møguligan prís.

Seinni før handilin eisini undir heilsølu til handlar á bygd, samstundis sum sjálv sølan í handlinum varð økt munandi.

Eftir at Hans doyði í 1924, fekk Johannes Ólavus Joensen, sum hevði arbeiðt leingi í handlinum, í hendi at leiða hann. Eftir at hann gavst, leiddi eldri sonur Hans Joensen, Hanseman, handilin eitt stutt tíðarskeið, til yngri beiggjan, Rudolf, tók við. Nú er tað sonur Rudolf, Hans Joensen, sum stendur aftanfyrri hetta kenda handilsnavnið.

Hon var ein kærleiksfull og milda ommu, ið hevði sera stóra umsorgan fyri barnabørnunum, bæði andaliga og tímiliga. Hon hevði eisini umsorgan fyri øðrum

heim til systrina at hvíla seg og fáa hjálp. Hann var í Føroyum drúgva tíð, til hann fór heimaftur til konu og børn í Amerika, tá hann var komin so frægt fyri seg.

Tað kom ofta fyri, at hjúnini tosaðu enskt sínámillum. Dótturin Maria visti at siga frá, at hon mintist pápa sín biðja á enskum í kamari sínum. Anette var jú uppvaksin við enska málinum, og Hans var útbúgvinn í Skotlandi. Hetta gjørdi eisini tað, at bornini komu at læra enskt. Tey vóru gjøgnumförd andalig. Hvønn morgun høvdu tey andakt fyri húsfolki og arbeiðskonum. Tey búleikaðust í erva í handilshúsunum, har Handilskjarnin er nú. Hetta var beint við Ebenezer, so tá samfelagsmøti vóru, høvdu tey fult hús av fólki, sum kundu njóta teirra stóra gestablídni.

Annette tók sær eisini nógv av skotsku hermonnunum, sum vóru í Føroyum undir krígunum.

Victor Danielsen hevði eitt kamar hjá teimum. Tað var altíð honum tókt, og her skrivaði og týddi hann stórar partar av sínum bókum.

Mamma Anette, Marie Caroline, kom til Føroya at vera hjá dótrini, eftir at hon var vorðin einkja. Hon andaðist 25. oktober 1933, 88 ára gomul, og er grivin í gamla kirkjugarði, men tíverri kom grøv hennara at liggja undir Dr. Jakobsensgøta, tá hon varð breiðkað oman móti Grím Kambansgøtu. Ein dagin ommu-dóttirin Maria skuldi vitjað gravstaðið hjá ommuni, fann hon tað ikki, tí teir

TIL MINDE OM
MIN KJÆRE MAND
OG VOR KJÆRE FAR
HANS JOENSEN
KJØBMAND
FØDT 25. SEPTEMBER 1854
DØD 21. APRIL 1924
EN SYNDER FRELST AF
NAADE
VED TROEN PÅ JESUS
CHRISTUS

TIL MINNIS UM KÆRU
MÓÐUR OKKARA
ANNETTE JOHANNE
JOENSEN
F. ANDERSEN
FØDD 28. AUGUST 1877
DEYÐ 14. APRIL 1957
KOMIÐ HIGAR TIL MÍN,
ØLL TIT, IÐ STREFAST OG
HAVA TUNGT AT BERA
- EG SKAL GEVA TYKKUM
HVÍLU.
MATT. 11,28

“INDTIL DAGEN GRYR”.

Hans Joensen er eitt kent handilsnavn í Havn. Hann var ein tann fyrsti í brøðrasamkomuni. Hans vildi ikki arbeiða í handlinum hjá pápanum, tí hann seldi brennivín

Hans var sonur Marin Frederikku f. Hansen, sum var úr Koltri og Hans Paula Joensen, Undir Kletti, ið var handilsmaður í Havn.

Hans fór sum ungur til Skotlands í læru í

Fremst: Hans Joensen (Hanseman) og Anna Dal-Christiansen, børn hjá Hans Joensen, undir Kletti.

Miðraðið: Hans Joensen, undir Kletti, Anette, norska kona hansara, arbeiðsgenta (ókend), Thomas (beiggi Anette) og Jens av Reyni, krambakallur.

Aftasta rað: Marie Caroline (mamma Anette, konu Hans Joensen, undir Kletti), Svava Gisladóttir, arbeiðsgenta, A.W. Sloan, krambakallur og Jóhannes Ólavus Joensen, krambakallur, (eitt skifti handilsleiðari eftir deyða Hans Joensens í 1924)

klædnabúð í Fraserburgh. Her varð hann umvendur. Ætlanin hevur uttan iva verið, at hann skuldi fara at arbeiða hjá pápanum, tá ið hann kom heim aftur.

Í 1880 kom hann aftur til Føroyar og kom í samband við William Gibson Sloan, sum hann fór at savnast saman við. Hann varð doyptur 2. desember 1884 samstundis sum Elspa í Geil, ið giftist við William G. Sloan. Hetta var aðru ferð, at dópur fór fram í brøðrasamkomuni í Føroyum, og vakti hetta øsing, eins og tá fyrsti dópur fór fram. Tá var tað, at Dia í Geil, beiggi Elspu, varð doyptur á Eystaruvág.

Hans dugdi væl enskt, so hann virkaði stundum sum

Tað var tó skjótt, at hetta ikki var nóg mikið, so tað mátti leigast eitt pakkhús. Nøkur ár seinni varð keypt eitt hús afturat, sum varð nýtt til goymslu og íbúð. Eftir enn nøkur ár var aftur plásstrot. Tað var eisini óheppið ikki at hava alt á einum staði. Í 1905 varð grundøki keypt í nýggja býarparturtinum, núverandi Niels Finsensgøtu. Í 1906 varð byrjað at byggja ein nýggjan handilsbygning beint við Ebenezer. Í februar 1907 varð flutt inn í nýggi holi, har gólvvíddin var 300 fermetrar.

Andrew Sloan fór at arbeiða í handlinum hjá Hans Joensen, áðrenn hann gjørdist trúboðari. Her arbeiðdi eisini Jens av

Giftist við norskari gentu úr Leith

Hans giftist í 1909 við Anette (1877-1957), sum var norsk. Hon flutti saman við foreldrum og systkjum til Leith í Skotlandi í 1872. Tá vóru ringar tíðir í Noregi, og húskið sá størri móguleikar í Skotlandi.

Í Leith komu tey í eina Brøðrasamkomu, og her munnu Hans og Anette vera komin at kennast nøkur ár seinni, tá ið hann vitjaði aftur í Skotlandi, har hann hevði verið sum ungur. Tá var hon neyvan fødd. Hans var nevniliga 23 ár eldri enn Anette.

Birgit av Lofti, dóttir Mariu og Christian Restorff, minnst væl ommu sína.

menniskjum. Nógv fólk komu av bygd inn til teirra at vitja og mong gistu hjá teimum. Hon hevði ofta tvær arbeiðsgentur, og tí kundi hon geva sær stundir at vitja fólk, og hetta vóru serliga fólk, sum trongdu til vitjan og hjálp. Eitt gott dømi um hennara umsorgan var, tá hon fór at keypa hjá Vága Heina. Onkur spurdi, hví hon fór hagar at keypa, tá hon kundi fáa somu vørur í handlinum hjá teimum sjálvum. Jú, tey høvdu nóg mikið av kundum, og so vildu hon stuðla tey, har tørvurin var størri.

Umsorganin rakk víðari enn sum so. Anette átti eina systir og triggjar beiggjar. Ein av beiggjunum var giftur í USA. Hann var sinnisveikur, og kom tí

vóru farnir at taka tann niðasta partin av kirkjugarðinum upp í vegin. Hetta harmaði hana ómetiliga nógv, tí hon var altíð so góð við ommu sína. Eisini rækti Maria grøvina hjá foreldrum sínum sum ein elligomul kvinna.

Fekk papageykin hjá Dollanum

Tað búðu nógvir føroyingar í Leith seinast í 19. öld. Millum hesi vóru Julianna og Tummas Askham. Tey kendust og komu saman við familjuni hjá Annette í Leith. Føroyingar og norðmenn plagdu at hittast hjá norska sjómansprestinum. Her komu eisini Katrina og Jógván Niclassen, verforforeldrini hjá Daniel J. Danielsen. Julianna fekk einaferð ein stóran grønán papageyk, sum kallaðist Polly, frá Daniel.

Askhamfólkini komu heim til Føroyar aftur í 1898, og tá høvdu tey papageykin við sær og høvdu hann í eini 12 ár, tá hann doyði.

Tá Anette og Dollin við konu síni Linu komu higar at búgva, hildu tey øll á at koma saman. Bergtóra, dóttir Símun hjá Tummas, minnst Annettu koma í føðingardag hjá teimum. Tá gav hon børnunum ein heila tveykrónu. Hetta var ein hálv dagløn hjá arbeiðsmanni!

Hans og Annette fingi børnini:

Hans, Hanseman, 1910-1986. Giftur við Mariannu Ellendersen úr Fámjin.

Anna, 1911-1999. Gift